

Баловне сьогодні

Промайнуло більше десяти років існування Української незалежної держави. Баловного сприймають період, що пройшов, дещо інакше. Багато в суспільстві було розчарувань і зневіри, страшенної невідповідності між мріями та реальністю. Ці десять з лишком років були складними для всіх і надалі будуть непростими. Проте вибір зроблено, і колесо історії вже не повернути. Ці роки були потрібні, щоб зрозуміти: Україну треба будувати, в Україні необхідно працювати на благо держави, а не тільки для себе.

Увесь хід аграрних перетворень на території Баловного, як і в усіх регіонах держави, під час становлення незалежної України можна умовно поділити на три етапи:

I етап – до листопада 1994 р.

II етап – з листопада 1994 по грудень 1999 р.

III етап – з часу прийняття і втілення в життя Указу Президента України від 3 грудня 1999 р.

Перший етап був найтяжчим, бо припав на період загальної кризи в усіх сферах суспільства і початок формування Української незалежної держави. Саме в ці роки господарство колгоспу ім. Кірова йшло на спад. Нічого не будувалося, а навпаки, руйнувалося. Повністю занепала птахоферма, розорена частина корівників, майже зникла вівцеферма, псувалася техніка, не було за що купити пального, запчастин, мінеральних добрив і всього необхідного для господарювання. Колгосп став бідним, як і по всій Україні, люди місяцями не отримували заробітну плату. В ньому працювало 24 спеціалісти з вищою освітою, 20 чоловік – із середньою спеціальною.

З колгоспу ім. Кірова почали виділятися фермерські господарства. Для цього із земель колгоспу було виділено 270 га землі. У 1991 р. жителі села здали до колгоспу 26,8 т молока, 11,7 т м'яса, до споживчої кооперації – 20,6 тис. шт. яєць. Продано 1530 т зерна, 221 т соняшнику, 1445 т овочів, 4,2 т бахчевих культур, 144,5 т м'яса, 886 т молока, 256 ц вовни, 1 т меду. У 1991 р. надій молока на корову становив 2101 кг, середньодобова привага ВРХ на відгодівлі зменшилась і становила лише 254 гр. В населення було 89 корів та 186 свиней. Колгосп одержав 8,7 млн. крб. грошової виручки, прибутку одержано – 3,3 млн. крб. Однак ці показники не могли задовольнити необхідні потреби.

Почалося зубожіння серед місцевого населення. Якщо до цього часу Баловне було мальовничим селом із дбайливо обробленими городами, великою кількістю охайних будинків, які кожного року господині білили і фарбували, то тепер все це перестало робитися, бо не було за що купити вапна, синьки, фарби. Люди стали гірше харчуватись і одягатись. Помітно занепала культура. Будинок культури не працював, кінофільми не демонструвалися. Раніше дітей масово возили на екскурсії, в культпоходи, в театри. Та й

те і часто гастролювали зі своїми виставами в Баловному. Працювала візнітниця, яку відвідувало багато дітей. Однак знайшлися люди, які і в такі скрутні часи продовжували розвивати культуру. Серед них колишня балерина Мельніченко Наталя Петрівна та її чоловік Василь Титович, які переїхали в Баловне з Прибалтики. Наталя Петрівна організувала танцювальний гурток, який відвідують багато дітей і вчать гарно танцювати.

Ще одним показником погіршення добробуту населення стало становище на пошті. Колись поштові працівники з великими зусиллями розносили газети та журнали, бо жителі села виписували їх велику кількість, а тепер є сім'ї, які не виписують жодного примірника. Сільська бібліотека майже не працювала, не поповнювалася новою літературою, та й читачі до неї майже не йшли.

Проте надія, що справи підуть краще, звичайно, була. І виражалась вона у піклуванні про підростаюче покоління. У 1991 р. в Баловненській школі було відкрито комп'ютерний клас. На період 7 лютого 1992 р. в школі навчалося 357 учнів у 18 групах, було 12 робочих кімнат, проте необхідно добудувати 6 класних кімнат.

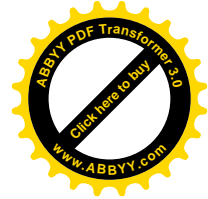
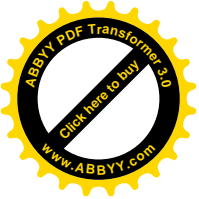
Позитивні зрушення даного періоду відносяться до 1994 р. Саме тоді була завершена газифікація Баловного, побудовано нове двоповерхове приміщення контори колгоспу ім. Кірова, між селом і Крутою Балкою виник мікрорайон ім. М.С.Піюренка.

З прийняттям Указу Президента України "Про невідкладні заходи щодо прискорення земельної реформи у сфері сільськогосподарського виробництва" від 10 листопада 1994 р. розпочався другий етап розвитку Баловного у сучасну добу. Проведено роздержавлення землі, передача її господарствам у колективну власність із наступним розпаюванням між тими, хто її обробляє, без виділення земельної частки, як кажуть, у натурі.

На цьому етапі зусилля були скеровані на зміну земельних відносин. Проте організаційно-правові форми господарювання залишилися без змін. Адміністративне управління явно застаріло, а ринкові механізми ще не визначені. Тривала стагнація сільського господарства, коли спостерігалася найнижча ефективність використання землі, повна відсутність фінансових вкладень в аграрну сферу економіки, заміни грошових відносин бартерними. Це зумовило зростання збитковості сільськогосподарських підприємств.

На 1 січня 1998 р. справи КСП ім. Кірова були такими:

Загальна площа	3900 га
– всього сільгоспугідь	3546 га
– із них ріллі	3148 га
Всього колгоспників	360 чол.
Крім того, пенсіонерів	345 чол.
Тракторів	42

Комбайнів	10
Вантажних автомобілів	24
Великої рогатої худоби	535 голів
– в т.ч. корів	260 голів
Овець	254 голови

	з 1 га	Валовий збір
Урожайність зернових	15,6 ц	24469 ц
– з них озимої пшениці	11,7 ц	11450 ц
– озимого ячменю	25,8 ц	10043 ц
– ярого ячменю	17,6 ц	1786 ц
– вівса	9,3 ц	585 ц
– гороху	17,3 ц	605 ц

На 1 січня 1998 р. в селі Баловному налічувалось 1201 особисте господарство, населення було 2761 чоловік, з них пенсіонерів 750 чоловік. В користуванні жителів села знаходилось 320 автомобілів, 166 корів. Щоб вижити, люди почали масово розводити кіз, кролів, курей, качок, гусей, свиней, хоча і було дуже тяжко з кормами.

У 1999 р. було відкрито церкву, на Пречисту 21 вересня її освятили. В кінці 1999 р. проведено природний газ в дитячий садок. У грудні цього ж року КСП було перейменоване в ЗАСТ “Баловне”.

3 грудня 1999 р. вийшов Указ Президента України “Про невідкладні заходи щодо прискорення реформування аграрного сектора економіки”. Це означало, що розпочався третій етап реформування сільського господарства. Указ мав надзвичайно велику політичну вагу хоча б тому, що мова в ньому йшла не просто про структурну перебудову, заміну якоїсь однієї вивіски на іншу, а передусім про докорінні суспільно-політичні та соціальні зміни на селі. Адже змінювався статус основного національного багатства – землі. І водночас її господаря – селянина, який отримував право на землю та її використання. Селянин сам вирішував, хто і на яких умовах має працювати на його власній землі.

У ході сучасних аграрних перетворень було здійснено ряд конкретних заходів, спрямованих на формування земельних відносин ринкового типу: набули розвитку майнові відносини, сформовано сектор селянських (фермерських) господарств, розширилося землекористування особистих підсобних господарств населення, закладено підґрунтя для розвитку приватної ініціативи й конкуренції.

Все це й стало вирішальним базисом, який визначає тепер і на тривалу перспективу соціально-економічні відносини на селі. У цьому вбачають головний політичний здобуток як для села, так і для усієї держави.

У 2001 році в Баловному була газифікована школа, а в наступному – будинок культури, клубна аудиторія та Будинок культури. В 2003 р. продовжено телефонізацію села. Це поліпшуватися добробут населення Баловного.

Ми сподіваємося, що найкращі часи Баловного – ще попереду.

